

Presentation

Med filmen som språk

Studieförbundet Vuxenskolornas regionförbund i Skåne
Projektledare: Rinella Grahn

Kort beskrivning:

Syftet

- Utveckla metodmaterial för flexibelt lärande för unga med språkstörning
- Deltagarna arbetar ”Med filmen som språk” – via digitala kanaler
- Ge ungdomar och unga vuxna möjlighet att uttrycka sig på annat sätt än genom tal
- Fokus ligger på deltagarnas styrkor och intressen – inte deras svårigheter. Vi utgår från lusten som drivkraft.
- Anpassa folkbildningens metoder till målgruppens förutsättningar och digitala plattformar.
- Kompetensutveckling för cirkelledare, kulturledare och anställda

Mål

- Vi vill stärka ungdomar och unga vuxna med diagnosen språkstörning i att kunna ha en aktiv fritid, eget skapande, intressebaserande lärande.
- Skapa verktyg för att närma sig arbetsmarknaden genom flexibelt lärande.
- Kompetensutveckling och ökad kunskap för utbildare, cirkelledare, föreningsledare som möter målgruppen unga vuxna med språkstörning.
- Utbildnings/metodmaterial lärostödjande processer och digitala metoder

Målgrupp

- Ungdomar i högstadiet och gymnasiet
- Ledare och anställda

Beskrivning

Projektet har genomförts i samverkan med SV Lundabygden där studiecirkeln har genomförts, rekrytering av deltagare, kontakter med filmpedagog mm.

Vi har utgått från studiecirkeln som form – med ett fritt och frivilligt deltagande. Där deltagarna och ledarna i nära samverkan arbetar med innehåll, utformning och metod för att nå det gemensamma målet i cirkeln. Hela projektet har varit en läroprocess för ledare, deltagare och SVs anställda – där vikten av kunskap och förståelse har varit viktiga delar för ett utvecklande arbete. Erfarenheter har delats med via hemsida, möten och spridningsaktivitet för anställda inom SV.

Uppstarten för filmpedagogen och cirkelledare

A. Information om vad det innebär att ha gravt språkstörning

Då målgruppen har ett osynligt funktionsnedsättning och ganska okänt hittills är det viktigt att de berörda som ska arbeta med målgruppen får information om vad det innebär att ha grav språkstörning, vilka svårigheter man har och vad man bör tänka på när man möter just denna målgruppen. Riksförbundet DHB (döva, hörselskadade och språkstörda barn) har en hemsida <http://www.dhb.se/?id=5007> med information om vad det innebär att ha en språkstörning. I vårt projekt har vi haft en föreläsning med en kunnig person från DHB. Vi har också haft dem som bollplank till projektet. Mer information finns att läsa om i metodhandledning.

B. Pedagogiska tips att tänka just för denna målgrupp

Eftersom målgruppens funktionsnedsättning påverkar förståelsen av kommunikation men också arbetsminnet krävs det att man arbetar lite annorlunda med denna målgrupp. Cirkelupplägget bör bestå så lite som möjligt av "traditionell form" utan mer baserad på praktiskt och visuell inlärnings form. Här finns mycket att hämta med de nya flexibelt lärande i digitala världen såsom appar, sms mm. Varje deltagare har även fått möjlighet att låna iPad under kursens period.

En utförliga presentation om pedagogiska tips ges i metodhandledning.

C. Nätkompetens, youtube, Vimeo, videokonferens, sms, community mm.

Filmerna läggs på Vimeo eller Youtube konto där pedagogerna och deltagare har tillgång till, det sker nätträffar och sms kontakt är det av vikt att kursledarna får tillgodose de baskompetenser i den digitala arenan .

Så nätkompetensen bör ges innan cirkelupstarten, i den bör även ingå "nätetik", då vi arbetar med ungdomar som idag är i riskzonen för olika angrepp på de sociala medier.

D. Gemensam planering för filmpedagogen och cirkelledaren

Tillsammans lägger filmpedagogen och cirkelledaren upp cirkeln med de olika momenten och de förberedelser som behöver göras. Bestämmer i vilken form uppdateringar ska ske via mail, sms eller telefon. En tät samarbetsform är förutsättning för en lyckad cirkel, då filmpedagogen inte är med på alla träffa och därför missar utvecklingen hos deltagarna.

Cirkel/kursupplägg

Antal träffar och innehåll.

10 träffar

7 fysiska 4 med filmpedagog 3 nätträffar

De olika filmblocken

A. Film med olika filmscener

B. Animation film

C. Dokumentär "filmen om mig själv"

Träff 1. Med filmpedagog som introducerar hur man skapar en filmmanus med olika scener. Deltagarna får prova filma de olika scenerna. Filmvisning av de olika momenten som består i att göra en animationsfilm. De börjar rita sin bildmanus till filmen

Träff 2. Skapa lerfigurer till animationsfilm

Träff 3. Skapa lerfigurer och miljö till film med skokartong och collagepapper

Träff 4. Nätträff via videokonferens där vi går igenom deltagarnas filmidé

Träff 5. Träff med filmpedagog och deltagarna spelar in två och två sin animationsfilm

Träff 6. Nätträff via videokonferens då vi gemensamt ser de färdiga animationsfilmerna

Träff 7. Tillsammans med Filmpedagogen filmar deltagarna "Filmen om mig själv"

Träff 8. Tillsammans med Filmpedagog jobbar deltagarna med att redigera sina dokumentär filmer

Träff 9. Nätträff till denna nätträff har deltagarna fått till uppgift att spela in en filmsnutt på 1-2 minuter på ex sina husdjur. Vi tittar på dessa filmer tillsammans via videokonferens och pratar om filmerna .

Träff 10. avslutning av cirkeln med filmvisning för familj och vänner

En förlängning av de fysiska och nätträffar sker mellan träffar sms kontakt (se metodhandledning)

Metodhandledning

Vad innebär det att ha grav språkstörning?

Grav språkstörning är en språklig funktionsnedsättning där den språkliga förmågan är nedsatt på olika sätt och i olika omfattning för olika individer. 1-2 % av svenska befolkningen har grav språkstörning.

Projektet med metodhandledning har/är riktat till ungdomarna som har språkstörning som singeldiagnos.

Det finns expressiv språkstörning som innefattar språkproduktionen med uttal och grammatik och så finns det impression språkstörning som innebär att man har svårigheter med att uppfatta och förstå verbal information. Ofta vid grav språkstörning har man både ock i olika omfattningar.

Många som har grav språkstörning har även ett begränsat arbetsminne och därför behöver man extra tid för att kommunicera, men också tid med pauser för att bearbeta informationen och agera därefter. Förutom tid behöver ofta personer med grav språkstörning möjlighet till repetition för att ta till sig informationen och bearbeta den.

Sammanfattning över vilka svårigheter det innebär att ha grav språkstörning :

- Svårt att uttrycka sig
- Svårt att tolka mimik och gester
- Svårt att förstå vad som sägs
- Svårt att hitta orden
- Svårt att hålla koncentrationen länge

Pedagogiska tips

1. Kommunikation

Kommunikation till deltagarna under träffarna men också mellan träffarna så alla deltagare får ta del av innehållet men också bidra med sin "stämma" utifrån sin egen förmåga utgår ifrån

- Ge tid även extra tid, för låta informationen sjunka in för att ungdomen ska hitta orden och kunna formulera sig
- Tala tydligt, enkelt och långsamt
- Enkla ord, undvik till exempel metaforer
- Fokuserad lyssnade på deltagaren så att deltagaren upplever att den blir sedd under samtalet.
- Turtagning Eftersom ungdomarna inte tar plats och pratar, behöver ledaren/pedagogen se till att alla ungdomar blir sedda och får sin tid att uttrycka sig. Exempel kan vara att en och en svarar på en fråga man har ställt. Väntar in och låter svaren komma, och sen gå runt så alla får chansen att svara

2. Struktur

Struktur för att underlätta inläringen hos deltagarna och skapa en gynnsam miljö för utveckling, med uppföljning efter träffarna - vad vi har gjort? Förberedande information inför träffarna - vad vi ska göra och eventuellt tänka att ta med?

Följ upp vad träffen har innehållit via mail, sms eller en gemensam mötesplats på webben.

3. Fysiska träffar

Träffarna sker både i fast lokal men även i andra miljöer där möjlighet till film- inspelning, biobesök mm. Viktigt är att det inte är för mycket störande ljud utifrån eftersom det försvårar inspelningen av filmer.

Pauser

Då deltagarna har kort arbetsminne behöver de syretillsättning, därför vävs det in micropauser, bensträckare och vädring av lokaler. Dessa micro pauser kan ibland behöva vara individuella och även att någon deltagare behöver lämna den gemensamma rummet för återhämtning.

Fika

Fika är viktigt då ungdomarna kan knyta kontakter med varandra. Som cirkelledare, tar man en stödjande roll och låter ungdomarna styra dialogen. De som har svårt att uttrycka sig där ska av cirkelledaren få ett stöd med att låta få tid att uttrycka sig eller bjuda in deltagaren i samtalet.

4. Stärka framgångarna

Då många av dessa ungdomar gång på gång misslyckats i den traditionella skolan är det viktigt att de får känna sig nöjda med sina erfarenheter i cirkeln. En del av filmmomenten är att tala och det passar inte alla. Här är det viktigt att man har en plan B. I vårt projekt var det en deltagare som inte ville prata och då la vi till ljud eller den fick vid ett moment enbart arbeta med stillbilder.

5. Inlärningsstil

Cirkeln är baserad på praktiska övningar med så lite som möjligt teoretisk kunskapsöverföring. De instruktioner som behövs ges som exempel hur man skapar en animation sker via filmer. På så sätt tar man tillvara på målgruppens styrka som är bland annat de visuella förmågan.

Visuell och praktiskt upplägg ska vara basen utifrån deltagarnas egna styrkor i inläring och kunskaps inhämtning.

Erfarenheter av misslyckande från skolans värd är ofta stort, då skolan ej har så mycket kunskap om denna målgrupp.

Filmpedagogisk upplägget

De programmen som användas har varit i-stop för animationerna och i-movie för filmredigeringen.

A. Film med olika filmscener

Deltagarna blir introducerade i olika scener Totalbild visar miljön filmen utspelar sig i.

Helbild visar handlingen i filmer

Halvbild visar dialog

Närbild visar känslor

Extrem närbild bygger upp dramat i filmen Därefter får deltagarna testa att spela in de olika scenerna.

Sedan sätts scenerna ihop till en film.

Lägg på ljud som skapar den stämningen deltagarna vill förmedla.

B. Animation film

Börja med att visa instruktionsfilmen

<http://www.youtube.com/watch?v=NU5vz5MyWkK> om hur man skapar en animationsfilm.

Deltagarna får sedan rita bildmanus. Sedan skapas lerfigurer med lera (plastelina) som inte torkar, för att figurerna ska kunna vara rörliga vid inspelningen. Med skokartong där två sidor klipps bort, dekorera man en miljö av collage med veckotidningar och annat pappersmaterial.

Två och två arbetar med inspelningen. En fotograferar förflyttningarna och den andre förflyttar figurerna i handlingen.

Sista momentet är redigeringen som sker i programmet i-stop, där även röst, ljud och musik läggs på.

C. Dokumentär "Filmen om mig själv"

Deltagarna arbetar med sin filmidé, med frågor de vill ha med i intervju, foto och i vilka miljöer de vill bli filmade i.

Inspelningen sker två och två. Därefter arbetar man med redigeringen i programmet i-movie

Flexibelt lärande

DEL 1. MMS/SMS med film och bilder

En till två dagar efter varje träff sänds sms till varje deltagare Under träffarna dokumenteras aktiviteterna med foto och film via iPad av cirkelledaren som använder materialet sedan i det flexibla lärande mellan de fysiska träffarna.

Via MMS sänds till var och en av deltagare film med berättarröst av cirkelledaren eller foto med kortfattat enkel text över vad som har gjorts under träffen. På så sätt stödjer man ungdomarnas inlärningsminne och bygga upp deras arbetsminne. Samtidigt som ungdomarna kan ha filmsnuttarna eller bilderna som ett underlag för att berätta för familjen vad de har gjort under träffen.

Två dagar innan varje träff skickas sms till deltagarna om vad som ska ske under nästa träff och om det är något de ska förbereda sig med någonting eller ta med sig till träffen

Denna kommunikation kan ske även på community men det är större chans att ungdomarna inte missar informationen som det sker via sms.

När sms kontakten är väl etablerad uppmuntra ungdomar att själva förmedla sig med cirkelledaren så det inte ska hela tiden gå genom föräldrarna, då ökar man ungdomarnas självständighet. Då de själva sms till cirkelledaren är det av vikt att cirkelledaren svarar tillbaka, för att ungdomarna ska känna sig sedda och tycka det är lönt att föra en kommunikation.

DEL 2 Videokonferens

För att ungdomarna ska upptäcka vilka möjligheter som finns att tillgå i det flexibla lärande har vi haft moment med videokonferens. Sker genom folkbildningsnätets hemsida <http://hem.folkbildning.net/> där man kan boka in sig i ett konferensrum. Då ofta videokonferens har karaktär av samtal får man lägga upp de videokonferenserna lite annorlunda för att anpassa målgruppen. Att anpassa videokonferenserna så att fokuset förflyttas från verbal kommunikation till visuell kommunikation med gemensam visning av filmer och foto. Tillsammans ser vi på filmerna som ungdomarna har skapat på de gemensamma träffarna. Här ges även möjlighet att självstudier med att själv skapa en kortfilm på någon minut med iPad och sedan visa upp den för gruppen vid videokonferensen. Den sista i projektet fick deltagarna spela in en kortfilm om deras husdjur. Efter sett den tillsammans kunde gruppen ställa enkla frågor om filmprocessen eller husdjuret.

Dokumentation:

Bild: http://filmen.oer.folkbildning.net/?page_id=162

Film: http://filmen.oer.folkbildning.net/?page_id=181

SMS: <http://www.youtube.com/watch?v=pR85aR1g900&feature=youtu.be>

Vidare information

Hemsidor:

DHB: hemsida <http://www.dhb.se/?id=5008>

Filmen: http://filmen.oer.folkbildning.net/?page_id=79

SV Skåne: <http://www.sv.se/skane>

SV Lundabygden: <http://www.sv.se/lundabygden>

Litteraturtips :

Språkutveckling och språkstörning hos barn av Ulrika Nettelblatt

Med "Filmen som språk" är producerad 2013 av Studieförbundet Vuxenskolas regionförbund i Skåne för Folkbildningsnätet. Detta verk är licensierat under en [Creative Commons Erkännande-IckeKommersiell-DelaLika 3.0 Unported Licens](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/).

